

KIBRIS HUKUK KURULU

(Avukatlar Yasası'nın 5. Maddesine göre Sınav)

Haziran 2023

ANAYASA HUKUKU-Συνταγματικό Δίκαιο

Aşağıdaki altı sorudan herhangi dördüne cevap verilmelidir. Zorunlu soru yoktur. Cevaplar, sorulan sorulara sınırlı kalmalı, Anayasaya ve içtihadada atıfta bulunarak belgelendirilmelidir.

SORU 1

Zaruri Hukuk (Zorunluluk Hukuku) ilkesini içtihadada atıfta bulunarak açıklayınız. Bu ilkenin uygulandığı örnekleri ve mahkeme tarafından uygulanamadığına karar verildiği örnekleri ifade ediniz.

(25 puan)

SORU 2

İçtihadada atıfta bulunarak, yasaların Anayasaya uygunluğunun iki denetim türünü anlatınız. İçtihattan ortaya çıkan ilkeleri ve 2022 yılında onaylanan yargı reformundan ortaya çıkan yasal ve anayasal hükümleri dâhil olmak üzere, bununla ilgili anayasal hükümleri anlatınız.

(25 puan)

SORU 3

İçtihadada atıfta bulunarak, habeas corpus, mandamus, prohibition, quo warranto ve certiorari imtiyazlı emirlerinin her biriyle getirilen çareyi ve çıkarılmaları için uygulanan ilkeleri anlatınız. Bunların çıkarılması için hangi mahkeme yetkilidir ve ana hatlarıyla ilgili Muhakeme Usulü Kanunu tarafından öngörülen süreç hangisidir?

(25 puan)

SORU 4

Giallourous v. Nikolau (2001) 1 A.A.Δ. 558 davasında, Pikis P. şunu söyledi: *"...İnsan hakları ihlallerinin tespit edilmesi ve bunlara çare getirmek, tabiatlarından dolayı, yargı işlevinin alanına girer. Getirilebilen çareler, ülke hukukunun, adalet dağıtmasını düzenleyen kurucu yasaların öngördüğü olanlardır..."*

Kıbrıs mahkemelerinin (özel kişi tarafından değil) devlet tarafından yapılan insan hakları ihlallerine çare getirmeleri ile ilgili içtihattan söz ediniz.

(25 puan)

SORU 5

Doğru cevabı seçiniz. Cevabınızı gerekçelendirmeden, Doğru veya Yanlış yazınız. Cevaplarınız tek kelimeli olmalıdır: Doğru veya Yanlış. Her cümle 5 puana tekabül ediyor ve her doğru cevap için, doğru cevabınızın sayısından bağımsız olarak, 5 puana hakkınız vardır.

(a) CUMHURBAŞKANI v. TEMSİLCİLER MECLİSİ, HAVALİ 1/2022, 30/11/2022 davasında, Yüksek Mahkeme, Madde 61'in Meclis'in yasama yetkisinin 'her konuda' Meclis tarafından kullanıldığını belirttiğine göre, Meclis'in yetkisinin Yönetimin icraatlarına müdahaleye izin verdiğini hükmetti.

(b) Cumhuriyet'in Başsavcısı v. Temsilciler Meclisi, Müracaat 4/2021, 24/1/2021 davasında, Yüksek Mahkeme tarafından Başsavcı'nın yetkisinin denetimsiz olmasının, Anayasa'nın 112-114 Maddelerinden tescil edildiğine işaret edildi.

(c) Anayasaya dayanarak, Cumhurbaşkanı'nın bakanları atama ve görevden alma yetkisi ve aynı zamanda Bakanlar Kurulunun gündemini kendi münhasır kararına bağlı olarak belirleme yetkisi vardır. Dolayısıyla, yürütme yetkisinin bakiyesi Ona aittir.

(d) CUMHURİYETİN BAŞSAVCISI (İŞ DENETİM DAİRESİ VE ÇALIŞMA BAKANLIĞI VE ŞEHİR PLANLAMA DAİRESİ ARACIYLA) v. AIK v.b. Medeni Temyiz (Civil Appeal) 142/2019, 21/9/2022 davasında, yaşam hakkının özel kişiler arasında dava hakkı veren sebep olduğuna, bundan dolayı ihlal edildiğinde özel bir kişi tarafından başka bir özel kişiye karşı uğradığı zarar için tazminat talebi ile ona başvurulması ve uygulanması doğru ve gerekli olduğuna karar verildi.

(e) 2022 yılında Anayasayı değiştiren Yasa temelinde, her birinin yetkisinin yasa yoluyla belirleneceği hükmü ile ikinci derece mahkeme ve üçüncü derece yetkinin kurulması öngörüldü.

(25 puan)

SORU 6

Doğru cevabı seçiniz. Cevabınızı gerekelendirmeden, Doğru veya Yanlış yazınız. Cevaplarınız tek kelimeli olmalıdır: Doğru veya Yanlış. Her cümle 5 puana tekabül ediyor ve her doğru cevap için, doğru cevabınızın sayısından bağımsız olarak, 5 puana hakkınız vardır.

(a) Yiallouros v. Nikolau (2001) 1 AAA 558 davasında, özel bir kişinin, sırasıyla Anayasanın 15.1 ve 17 maddelerinde korunan özel yaşam hakkı ve iletişim gizliliği hakkının özel bir kişi tarafından ihlal edilmesinin, yargı yoluyla hukukun çareleri ile yasal koruma hakkını verdiğine kararlaştırıldı. Yukarıdaki sonuç, haksızlık (kanuna aykırı uygulama – wrong) olduğu yerde çare (remedy) de olduğu hukuk ilkesine uymaktadır.

(b) CUMHURİYETİN BAŞSAVCISI v. ANDRİANİ PALMA v.b, Medeni Temyiz (civil appeal) No.44/13, 19/11/2015 davasında, Mahkeme, bir insan hakkı ihlaline uğrayan mağdurların, istisnai durumlarda, ihlalin aşırı küstahlık veya mağdura zulmedici davranış ürünü olduğunda, ceza gerektiren tazminatlara da hakkı olduğuna karar verdi.

(c) İnsan hakkı ihlali için adil tazminat, maddi zarar için alınan tedbirdir, ancak meşakkat -İngiliz hukukunda “hardship”- anlamına gelen kişisel zorluk, sıkıntı -distress-, üzüntü, endişe, istihdam fırsatlarının kaçırılması, haksızlığa uğramışlık duygusu, yaşam tarzının olumsuz yönde etkilenmesi, sancı ve ızdırap (pain and suffering) gibi manevi zarar (moral damage) (non-pecuniary damage) olarak bilinen maddi olmayan zarar için uygulanmaz. İnsan haklarının ihlal edilmesi ile ilgili davalarda yukarıdakilerin tazminat için kabul edilen başlık olmadığına İçtihat tarafından kararlaştırıldı.

(d) CUMHURBAŞKANI v. TEMSİLCİLER MECLİSİ, HAVALİ 4/2020, 24/1/2022 davasında Yüksek Mahkeme, madde 54 uyarınca Kamu Hizmeti ile ilgili her konuda yürütme yetkisinin herhangi bir bakiyesinin uygulanması için yetkili organın Bakanlar Kurulu olduğunu hükmetti.

(e) Kuvvetler ayrımının Kıbrıs Cumhuriyeti'nin anayasa yapısında yaygın olduğu içtihat tarafından kararlaştırılmıştır.

(25 puan)
